

wijzer in hoofd zaken

Introductie van outcome metingen en het werken met patiëntenfeedback

Stefaan Baert
Vlaamse Vereniging voor
Geestelijke Gezondheid
stef@vvgg.be

25 november 2011
Vlaams Forum voor Diagnostiek

Overzicht

1. Inleiding
2. Model
3. Mogelijkheden & tools
4. Toepassing TUM
5. Implementatiestrategieën

1. Inleiding

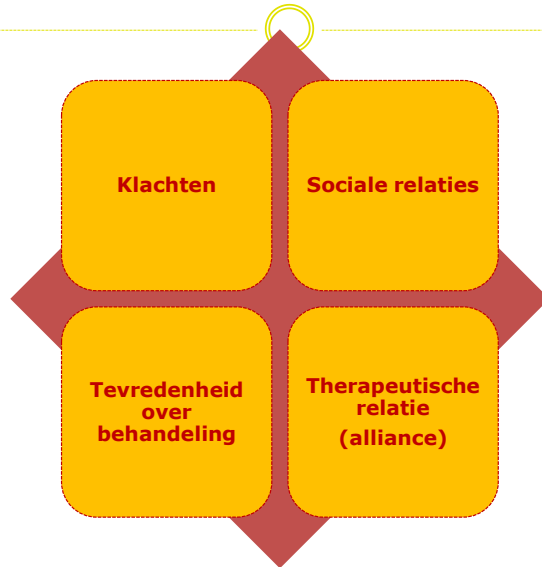
Waarom patiëntenfeedback?

Feedback + alliance → outcome

Identificeren van cases die minder goed lopen

Werkzame factoren

2. Model

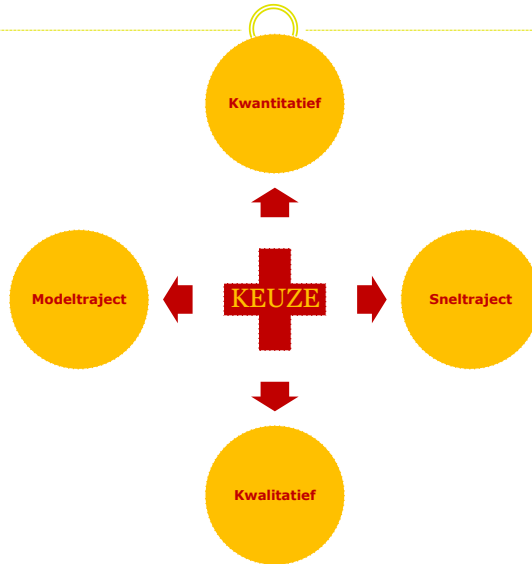
Bijzonderheden bij kinderen/jongeren

Aanmelding

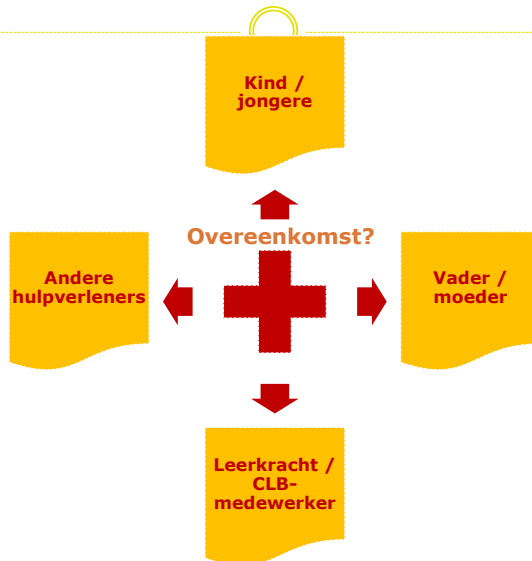
Afhankelijk → informant

Beperkte verbale, cognitieve en emotionele vaardigheden

3. Mogelijkheden & tools

Bijzonderheden bij kinderen/jongeren

Voorbeeld modeltraject: OQ-45

Outcome Questionnaire (OQ®-45.2)

Instructies: Help ons begrijpen hoe u zich de afgelopen week, tot en met vandaag, hebt gevoeld. Lees elke vraag goed door en kruis het veldje aan onder de categorie die uw huidige situatie het best beschrijft. In deze vragenlijst wordt 'werk' gedefinieerd als baan, school, huisbestedelijk werk, vrijwilligerswerk enz.

Naam: _____ Leeftijd: _____ jaar
 Geslacht: M V
 Identificatie: _____

Sessie nr. _____ Datum: ____/____/____

	Staat	Zakken	Samen	Beheersing	Blies afbijl
1. Ik kin goed met andere overleg	☐	☐	☐	☐	☐
2. Ik word meer met	☐	☐	☐	☐	☐
3. Ik heb moeite in problemen	☐	☐	☐	☐	☐
4. Ik sta niet op het werk op school	☐	☐	☐	☐	☐
5. Ik heb moeite met de school van	☐	☐	☐	☐	☐
6. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
7. Ik heb moeite met mijn kennis van	☐	☐	☐	☐	☐
8. Ik heb moeite met een einde aan mijn leven te maken	☐	☐	☐	☐	☐
9. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
10. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
11. Na een probleem te hebben, moet ik de volgende stappen nemen om het op te lossen (Als u niet zeker bent, "Nooit" aandrukken)	☐	☐	☐	☐	☐
12. Ik heb moeite met mijn schoolwerk	☐	☐	☐	☐	☐
13. Ik heb een probleem met	☐	☐	☐	☐	☐
14. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
15. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
16. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
17. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
18. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
19. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
20. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
21. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
22. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
23. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
24. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
25. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
26. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
27. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
28. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
29. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
30. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
31. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐
32. Ik heb moeite met	☐	☐	☐	☐	☐

Volwassenen
 Kinderen: YOQ
 - 4-17j, ouders
 - 12-18j, SR

3 schalen
 - Klachten
 - Interpersoonlijke relaties
 - Sociale rol

45 vragen
 5-puntenschaal

Nederlandse normen

<http://www.oqmeasures.com>

Voorbeeld modeltraject: SDQ

SDQ - Sterke Kanten en Moeilijkheden - Vragenlijst voor Jongeren

Strengths and Difficulties Questionnaire

Wat je afgeblijft bij iedere vraag een kruisje zetten in het vierkantje voor "niet waar", "een beetje waar" of "zeer waar". Het is belangrijk dat je alle vragen zo goed mogelijk beantwoordt, ook als je niet helemaal zeker bent of als je de vraag niet snakt. Wat je afgeblijft is je antwoorden daarom niet doet bij de laatste zes maanden te geweest.

Ik woon: _____

School: _____

Datum: _____

032466287

Jongere: 11-16
 Ouders/leerkracht: 4-16

4 probleemschalen
 - Emotioneel
 - Gedrag
 - Hyperactief/aandacht
 - Leeftijdsgenoten
 1 pro-sociaal gedrag
 Impactscore

25 vragen
 3-puntenschaal

Nederlandse normen
 Vlaamse normen (2011)

<http://www.sdqinfo.com>

Voorbeeld sneltraject: ORS

Hoe is het met u gegaan de afgelopen week, of sinds het laatste behandelcontact - inclusief vandaag -?
Zet op elke lijn een kruisje.
Links is 'laag' en rechts is 'hoog'.

Individueel
(persoonlijk welbevinden)

|-----|

Relationeel
(familie, intieme vrienden)

|-----|

Sociaal
(werk, opleiding, sociale contacten)

|-----|

Algemeel
(algemeen welbevinden)

|-----|

Volwassenen
Kinderen: (Y)CORS

4 visueel analoge schalen

Feedback behandelresultaat

Nederlandse normen

Beperkte afnameduur

<http://heartandsoulofchange.com/>

Voorbeeld sneltraject: CSRS

Hoe vond je het om vandaag hier te zijn? Zet een kruisje op elke lijn om ons te laten weten hoe je het vond.

Feedback
therapeutische
relatie

Luisteren

luisterde niet altijd naar me. |-----| luisterde naar me.

Hoe belangrijk

Wat we hebben gedaan en waar we over hebben gepraat was niet zo belangrijk voor mij. |-----| Wat we hebben gedaan en waar we over hebben gepraat was belangrijk voor mij.

Wat we hebben gedaan

Ik vond wat we vandaag hebben gedaan niet fijn. |-----| Ik vond wat we vandaag hebben gedaan fijn.

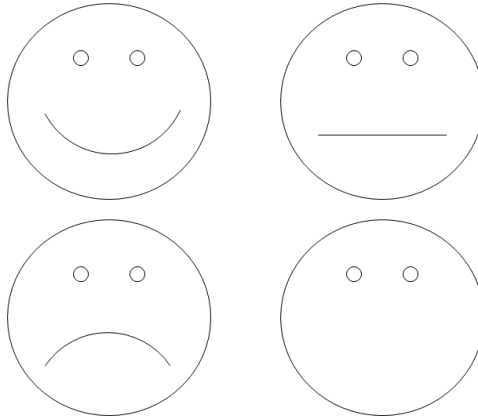
Alles bij elkaar

Ik zou willen dat we iets anders konden gaan doen. |-----| Ik hoop dat we de volgende keer dezelfde soort dingen gaan doen.

Voorbeeld kwalitatief: YCSRS

Young Child Session Rating Scale: Hoe vond je het vandaag hier?

Naam: _____
Leeftijd: ___ jaar Geslacht: M / V
Datum: ___ (dg) ___ (mond) 20___ (jr) Behandelcontact nr. ___
Kies het gezichtje dat laat zien hoe jij het vond om vandaag hier te zijn. Je mag ook zelf een gezichtje tekenen dat precies bij jou past.

Voorbeeld sneltraject TUM 2.0

Volwassenen, bij kortdurende behandelingen, los van pathologie

4 Visueel analoge schalen

Onmiddellijke feedback behandelresultaat & alliance

Automatische verwerking (zie ook: quick start)

Beperkte afnameduur (2 x 2 min.)

<http://www.vvgg.be>

Voorbeelditem TUM 2.0

Clïënt beantwoordt via schuifbalkjes op 11 eenvoudige vragen (6 voor & 5 na de sessie)

Ik voel me angstig, neerslachtig of moedeloos

Ik voel me nooit angstig, neerslachtig of moedeloos

Introductie (& informed consent)

- Kwaliteitsvolle behandeling: on track?
- TUM = Korte vragenlijst → verandering?
- Twee delen (voor en na sessie)
- Samen resultaten bespreken: verbetering?
  - Ja: zo lang u wilt
  - Nee: andere oplossing
- Werkzaam → vooral in het begin
- Wetenschappelijk onderzoek (anoniem)

Afname & input

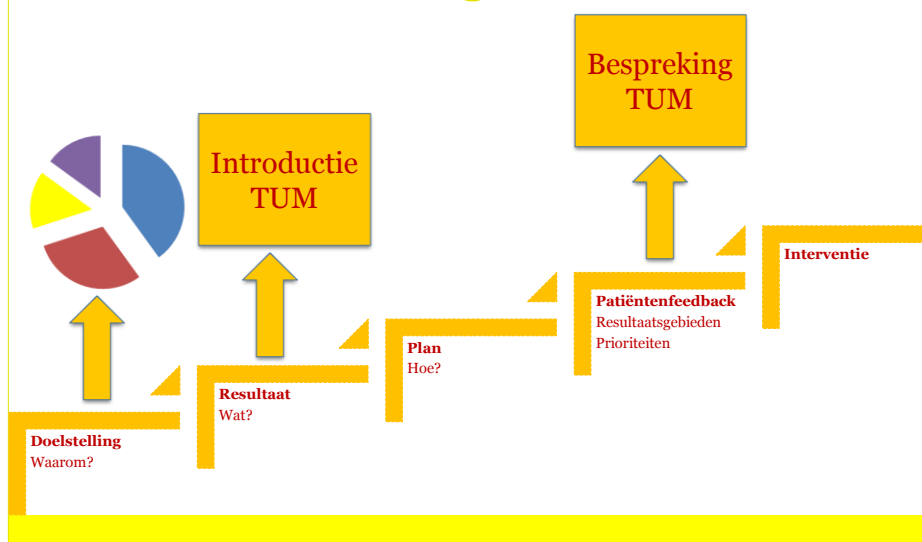
Afname

- Papier en potloodversie
- Plastificeren
- Online (aanbevolen)

Online input

- Indirect: numeriek
- Direct: VAS

4. Toepassing TUM

Output & interpretatie TUM 2.0

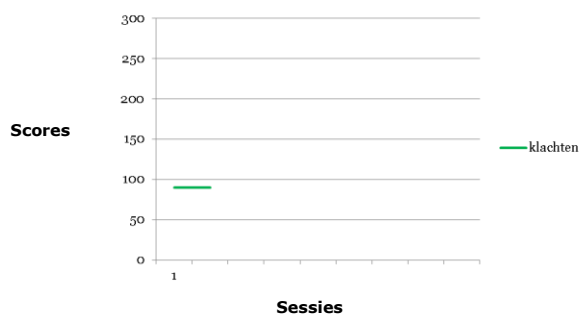

1. Cut off scores (M)
2. Trends
(vorige score)
3. Betrouwbare verandering (RCI)

TUM-factor	M	SD	RCI
Klachten	171	69	66
Sociale relatie	198	64	40
Tevredenheid over de behandeling	163	30	29
Therapeutische relatie	245	44	37

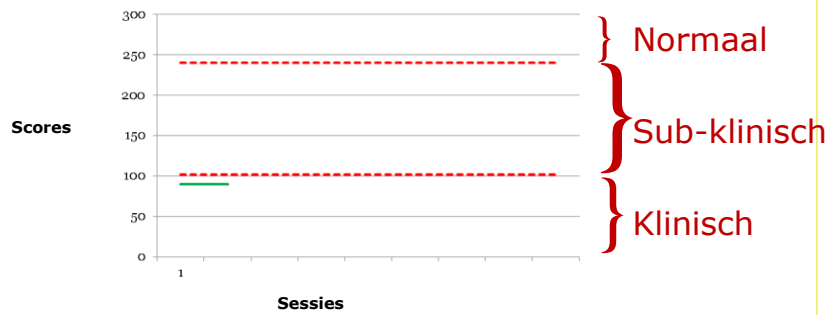
Noot. IC: Interne Consistentie (uitgedrukt in Cronbach's alphas; M = gemiddelde; RCI: Reliability of Change Index.

Cut off score (1)

Lage, hoge of gemiddelde score?

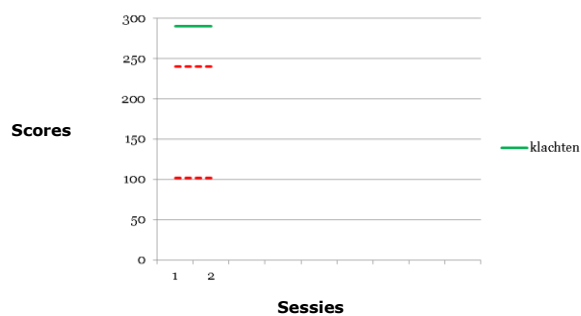
Cut off score (2)

Lage score ... in vergelijking met normgroep
Ongeveer 70% tussen rode stippellijnen
Statement patiënt → “Wat is er gebeurd?”

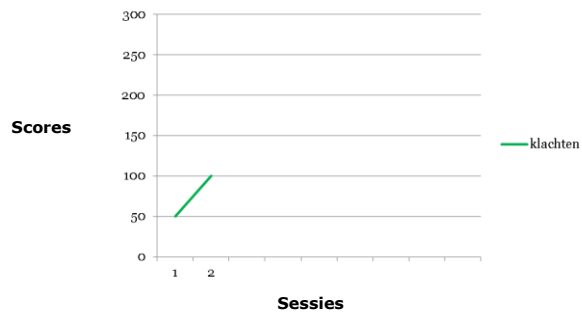
Hoog risico drop-out

Cut off score (3)

(Te) hoge score = minder snel verandering te meten
Sociale wenselijkheid → vermijden
'Gedwongen' behandeling → hogere score

Trends (1)

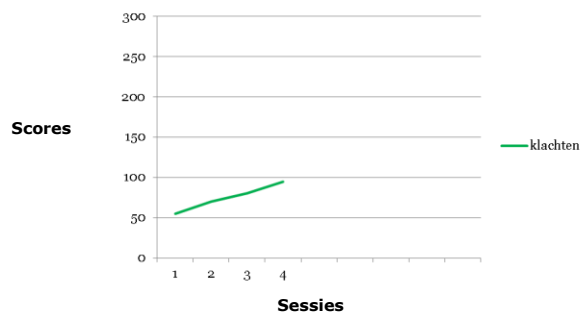
Lage score

≠ niet erg

= gunstig (meer kans op stijging)

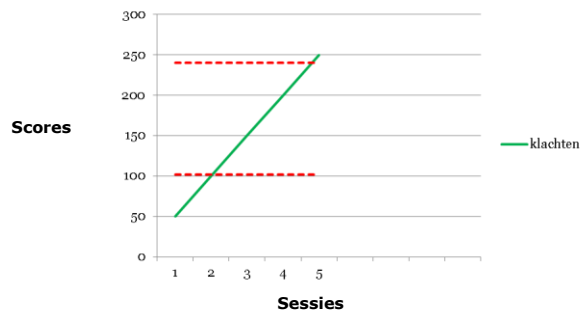
Positieve trend

Trends (2)

Laat eventueel cut off scores weg

Trends (3)

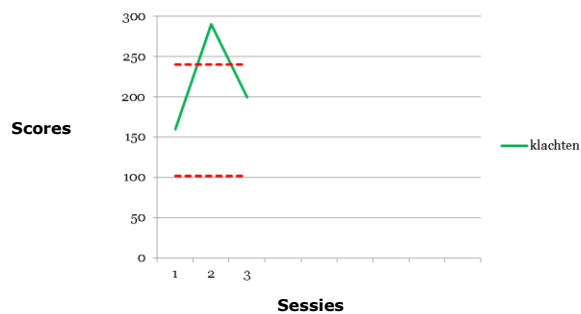

Startpunt onder cut off = steile curve

Snelle verbetering

Risico op drop-out → minder tijd tussen sessies

Trends (4)

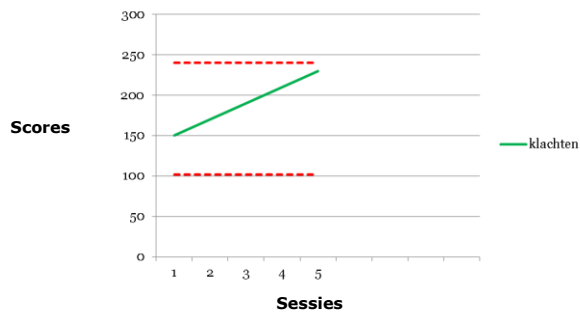

Te snelle verbetering = snel boven M

Verwachting = dalen → dit is normaal

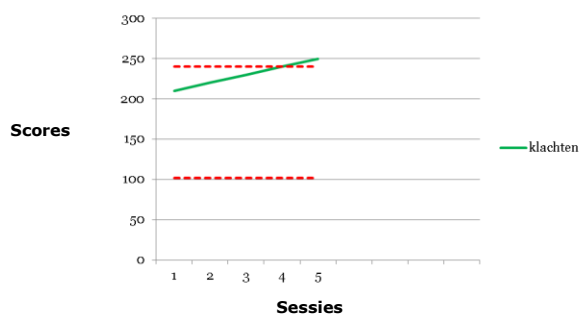
Juiste perspectief! ≠ mislukte therapie

Trends (5)

Streef naar geleidelijke verbetering

Trends (6)

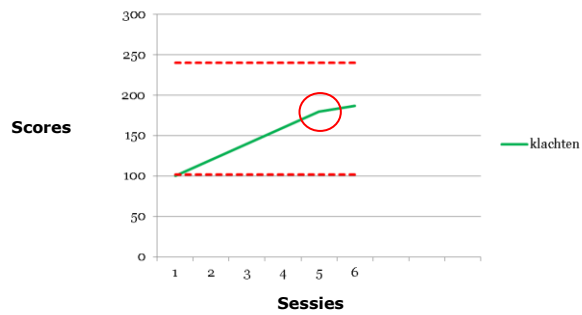
Startpunt tussen rode stippellijn = vlakke curve

Trage verbetering

Specifieke hulpvraag → hogere score

Statement patiënt → kleine verandering

Trends (7)

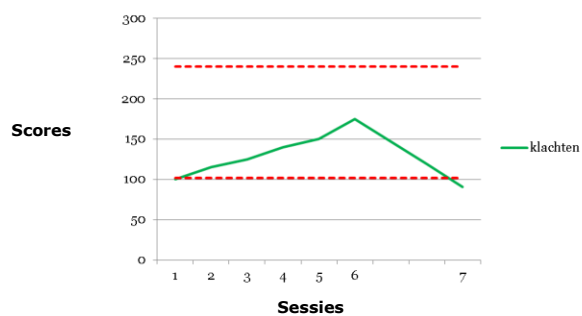

Sterke stijging

Frequentie van sessies verlagen bij 'knik'

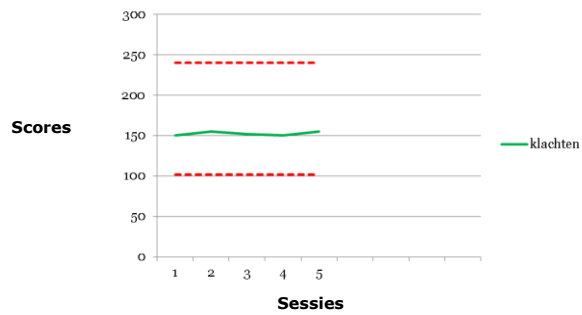
Geen grote veranderingen meer te verwachten

Trends (8)

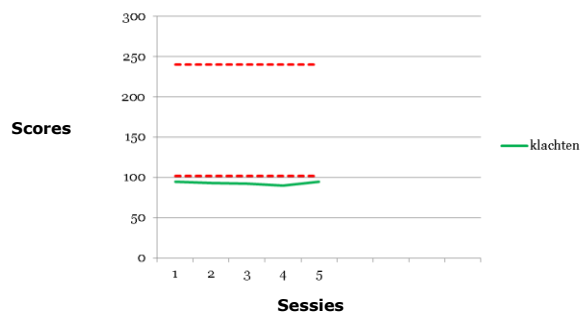
... maar niet te snel...

Trends (9)

Stagnatie
Rond welke score?

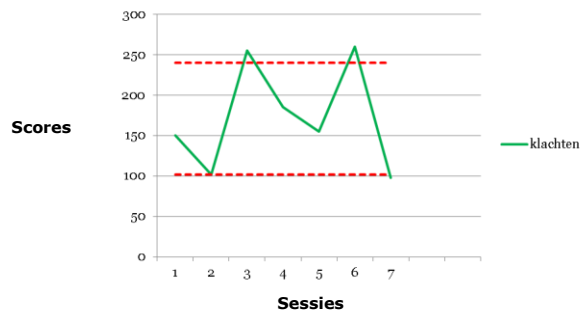
Trends (10)

"Gaan we de goede richting uit?"
"Welke zaken moeten anders?"

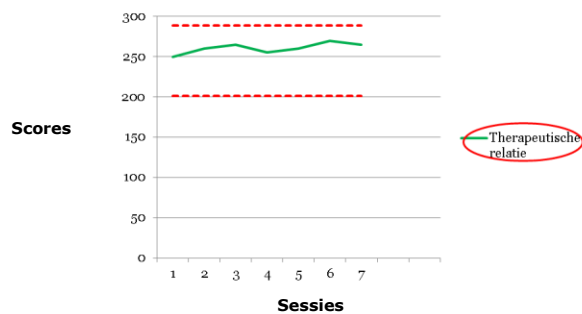

Trends (11)

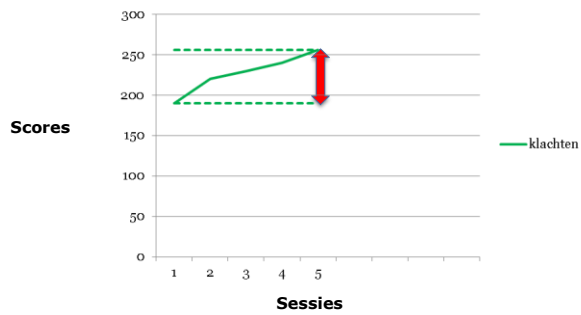
Juiste instructie? "Nu" i.p.v. "voorbije week"
Andere therapeut?

Trends (12)

- Relatief hogere scores dan klachten

Betrouwbare verandering

RCI klachten = 66

5. Implementatiestrategieën

